

عليكم بتقوى الله، والسمع والطاعة، وإن عبدًا حبشيًّا، وسترون من بعدي اختلافًا شديدًا، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين

از عریاض بن ساریه رضی الله عنه روایت است فرمود: روزی رسول الله صلی الله علیه وسلم در میان ما برخاست، و ما را موعظه‌ای رسا فرمود که دل‌ها از آن لرزید، و چشم‌ها اشک‌آلود شد، پس گفتند: یا رسول الله، ما را موعظه کسی گفتی که در حال وداع باشد، پس ما را توصیه‌ای کن. فرمود: «علیکم بتقوی الله، والسمع والطاعة، وإن عبدًا حبشيًّا، وسترون من بعدي اختلافًا شديدًا، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين، عَصُوا عَلَيْهَا بالنواجذ، وإياكم والأمر المحدثات، فإن كل بدعة ضلالة» یعنی: «شما را به تقوای الله و گوش سپردن و اطاعت کردن امر می‌کنم حتی اگر [امیرتان] برده‌ای حبشی بود، و پس از من اختلافی شدید خواهید دید، پس سنت من و سنت خلفای راشدین هدایت شده را برگزید و با بُن دندان آن را بگزید، و از

«امور نوپیدا برحذر باشید زیرا هر بدعتی گمراهی است

[صحیح] [ابو داود و ترمذی و ابن ماجه و احمد روایت کرده]

پیامبر صلی الله علیه وسلم اصحابشان را موعظه‌ای بلیغ گفتند که دل‌ها از آن ترسان شد، و چشمان اشک‌آلود گردید، پس چون مبالغه و عمق موعظه ایشان صلی الله علیه وسلم را دیدند، گفتند: یا رسول الله، گویا این پند کسی است که در حال وداع است، پس از او وصیتی خواستند که پس از ایشان به آن پایبند باشند. ایشان فرمودند: شما را به تقوای الله عزوجل سفارش می‌کنم، که آن انجام واجبات و ترک محرمات اند، و گوش سپردن و اطاعت کردن، یعنی: برای امرا، حتی اگر برده‌ای به امارت شما یا به ولایت شما رسید، یعنی کمترین مردم امیر شما شد از بیم برانگیخته شدن فتنه از طاعت او سر برنتابید و اطاعتش کنید، زیرا هریک از شما که زنده بماند اختلاف بسیاری را خواهد دید. سپس راه برون رفت از این اختلاف را به آنان نشان داد، و آن تمسک به سنت او و سنت خلفای راشدین هدایت یافته پس از او، یعنی ابوبکر صدیق، و عمر بن الخطاب، و عثمان بن عفان، و علی بن ابی طالب رضی الله عنهم، و گرفتن آن یا دندان‌های آسیاب است که منظور از این مثال، جدیت در لزوم سنت و تمسک به آن است، و آنان را از امور نوپیدای تازه ساخته در دین برحذر داشت، زیرا هر بدعتی گمراهی است.

<https://sunnah.global/hadeeth/prs/show/65057>

